

SEGI EMPAT: wereldoecumene op Arnhems niveau

Geloven in Arnhem, deel 7

Het is de vierde zondag van oktober. Dat betekent voor de viering in de Salvatorkerk dat die niet alleen vol maar vooral ook kleurrijk is. Voor de vierentwintigste keer sinds 1996 wordt een gezamenlijke dienst gehouden van de Protestantse Gemeente Arnhem Zuid met de Persekutuan Kristen Indonesia Arnhem-Gelderland, de Koordinasi Jemaat-jemaat Protestan Indonesia di Nederland en de Gereja Kristen Indonesia Nederland. De kerkbanken zijn voor een flink deel gevuld met leden van deze Indonesische migrantenkerken en ze vallen bijna allemaal op door de prachtige zondagse kleding die ze vandaag hebben aangetrokken.

SEGI EMPAT wordt de traditie genoemd: 'vier hoeken', symbool voor de vier deelnemende kerkgenootschappen. Het motto voor deze dienst, die geheel tweetalig wordt uitgevoerd, luidt Kuasa Kasih Setia Tuhan; in het Nederlands is dat: 'De kracht van Gods liefde en trouw' Voorgangers zijn ds. Ida Pattinama en ds. Pierre Eijgenraam. Als ze om tien uur precies de kerkzaal binnenkomen, worden ze gevolgd door een lange stoet ambtsdragers uit de vier deelnemende kerkgenootschappen.

De vier kerken laten al hun muzikale talenten zien, dat maakt de viering tot een multicultureel feest. De cantorij van de PGA brengt een Latijns Amerikaans lied, Pierre Eijgenraam heeft zijn trombone meegenomen, zanggroepen van de Indonesische kerken zingen heupwiegend in hun moedertaal en in het Engels en het hoogtepunt van de liturgie is het optreden van de Angklung groep, zo'n dertig muzikanten die een Indonesisch bamboe instrument laten klinken als ondersteuning van de gemeentezang.

Ds. Pattinama wijst de aanwezigen in haar tweetalige preek op de eenheid van de gelovigen, die we niet tot aan het einde der tijden zouden moeten uitstellen. Na afloop bij de koffie gaan schalen met Indonesisch gebak rond en merk je hoe iedereen na geniet van de feestelijke sfeer van deze morgen.

Ons land kent een groot aantal migrantenkerken. Ze komen voort uit onze koloniale en missionaire geschiedenis en bestaan dus vaak uit groepen die van oorsprong uit Indonesië, Suriname of de Antillen afkomstig zijn. Ook kerken met een Europese achtergrond, zoals de Waalse en de Anglicaanse Kerk horen erbij. In de loop van de jaren ontstonden in ons land ook kerken met leden uit Afrikaanse en Aziatische landen en uit Oostelijke delen van Europa. Veel van deze migrantenkerken (samen tellen ze in ons land ongeveer een miljoen leden) werken samen in de organisatie SKIN (Samen Kerk in Nederland). Tachtig (!) lidkerken telt de vereniging SKIN: het christendom van de hele wereld op nationale schaal. Het Arnhemse Platform Migrantkerken (een werkgroep van de Arnhemse Raad van kerken) is minder talrijk (niet alle lokale migrantenkerken zijn erin vertegenwoordigd) maar niet minder veelkleurig. De meeste van de Arnhemse migrantenkerken zijn met hun eigen (vaak maandelijks) vieringen te gast in de gebouwen van de gevestigde kerken, zoals de Salvatorkerk (twee Indonesische), de Martinuskerk (Poolse migranten), de Baptistenkerk (Armeens Apostolische Kerk) of de Kruiskerk (een Indonesische). Zo kunnen migranten in eigen taal en tradities hun christelijk geloof beleven en vorm geven, met steun van de Arnhemse zusterkerken.

Oecumene is zoeken naar evenwicht tussen eigenheid en verbondenheid. Oecumene kan niet zonder ontmoeting. De traditie van SEGI EMPAT in Arnhem Zuid is een prachtig voorbeeld van tastbare oecumene, een voorbeeld dat navolging verdient.

Kees Tinga

Voor informatie over de migrantenkerken in Nederland, zie <https://skinkerken.wixsite.com/skin>.

*Het Platform Arnhems Migrantenkerken is te bereiken via de Arnhemse Raad van kerken.
Deze gaat in 2020 meer aandacht besteden aan de migrantenkerken in onze stad.*